

میلعلوھ

دوھشو یلقعن اھربطبار

(1) لبعتم دنوادخت اذت خانشر د

یلمعن افرعو ہفسلفطبار

رانا زامتفرگرب:

ی نارھت ی نیسد ن یسد دمحم د یسد جاد الله قیا ملاء ترصد
ہیکر لا ہسفن الله س دق

مِجْرَلًا نَاطِئِشَلَا نَمَلَّاهِبِ ذُو عَا
 مِجْرَلًا نَمَحْرَلَا اَللهُ مَسْبِ
 نِيرَهَاطَلَا نَبِيْبَطَلَا هَلَا وَ دَمَحْمُ اِنْدِيْسِ اِلْعُ اَللهُ اِلْصِدْ وَ
 نِيْدَلَا مَوِيْدِ مَيَقِيْلًا نَلَا نَمَلَّاهِبِ ذُو عَا مِهْنَادْعَا اِلْعُ اَللهُ اَمْنَعْلُ وَ
 مِيْظَعَلَا اِلْعُ اَللهِبِ لَا اِلْعُ اَللهِبِ لَا وَ لَوْ دَ لَ وَ

ن آ ر ب هفسلف دامتعاو لقعته تيمها

ن آ ر ب روما عيمجر رد ار دوخل ناسم و ماكما مامت هك ت سا ملقاع هوقام ي دوجو ي اهزاهج زا ي كي
 لا و دَعْدُ لا تا لاهجمل د ي ارب هيقطنم ي اهسايق بيترت رد ن آ هليسو هب و ، مينكي م ي راذگهياپ ساسا
 ميبوجي م دادمتسا ي صَحْدُ

تا يهيديب هب هك ت سا ي تاسايق بيترت و تامدقم ر ب هك ت سا ي ضاير ل ناسم نوچمه هيفسلف ل ناسم
 ، هيفسلف ل ناسم . ت سا تا يهيديب و تا يرورض راکنا مكر رد ن آ راکنا تروصد نيا رد و ؛ دوشي م ي هنتم
 ي نيم هك ناهرب ساسا ر ب ار ن آ و ، دنكي م ادج هلداجم و مطلاغم و هيرعشو هيباطخت تامدقم زا ار هلاس
 دهدي م رارق ، ت سا هريغو و تا يهيديب و تا يرورض و تا يلو و تا ينادجو ر ب

ن آ ه ب ن آ ر ق ت و عدو لقعته تيهام

!؟ ت سا تاسايق بيترت زا ريغل لقعته ايا ؛ دنكي م ت و عدو لقعته هب ار ام هينار ق ه ميرك تا يا
 ، زيزعلا هئاشد ي لاعت ي راب ترضد هب ن افرع و ، ش نيرفا ر س و ايشا قياقد هب ار ام ت مكد م ل ع
 و ، دبا و لزا نيب طبر و ، ت يلاو و نيوكت ماظن و داعم هلاس و ، وا ي ايلع تافصد و ي نسد عامسا و
 هك دزاسي م انشا ش نيرفا خاكو و ت سه ناهج هدنز و عيديب هلاس ن ارازه
 هب ي راي سب ريخ ، دوش هداد ت مكد هك ي سکن ن آ هب و «¹؛ اريئگ اريخي تو ا دَقَفَ اَمَكْحَلًا تَوِيْنَمَ وَ
 » . ت سا هتش هداد وا

ديامرفي م نامقل ترضد هرابرد و
²؛ اَمَكْحَلًا نَمَقْلًا اَثِيْبًا دَقْلًا وَ «و به تحقيق كه ما به لقمان، حكمت آموختيم» .
 دوختما ، ملسو و هلا و هيلع الله ي لصد مراكا لوسر هك ت سا هتش دراو ن آ ر ق تا يا زا ي راي سب برد و
 (62) هعمجلا هروسد زا 2 هيا و (3) ن ارمعلا هروسد زا 164 هيا و در د هلمج زا ؛ دهدي م ت مكد هيلع ت ار
 هك ت سا دراو
 اَمَكْحَلًا وَ بَاتِكَلًا مُهْمَلَعِيْدًا وَ مِهْيَكْرِيْدًا وَ مِهْنَايَا مِهْيَلَعَا اَوْلَثِيْ) ؛ «آيات خدا را بر مردم تلاوت مي کند، و
 ايشان را تزكيه مي نمايد، و آنها را تعليم كتاب و آموزش حكمت مي دهد» .

ت سا ي لقع ل ناسم ر ب ي ن تيم تاياور زا ي راي سب ن يماضم هب ن در ب ي پ

هب ي يانشا مدع اب هنوگچ و ؛ ت سا ي لقع ل ناسم نيرتق يقد هب نو حشم ام تاياور زا ي راي سب زيذ و
 هفلتخم باوبا رد ار اهنأ رد هراو ي ناعم قباد و ، دش دراو ن اركي پ رجب نيا رد ناوتي م هيلقع ل ناسم
 طبر تيفيك و ، ت يلاو تقيقد و ، داعم و ادبم و ، نيرملا ن ا بيرما و ، ر دق و عاضق و ، ترطف و ، ديحوت
 دروا ت سد هب ار ا هريغو و قلاخ هب ق و لخم
 ي ا هبترم رد كير ه هكلب ، هديب ناسكي همه ، نيعمجا مهيلع الله ملسد نيرهاط هئاشد تا يادا ن اياور

¹ 269 هيا زا ي تمسق (2) هرقبلا هروس
² 12 هيا ر دصد (31) ن ا مقل هروس

هدشل قذ امهر ئاخذ و قاطلان مؤم و مکدن ب ماشه زا هک ی تاپاور و .دناهدوب صوصخم ی اهجرد و صاخ
 هاکا طابنتسا نونف هب و ،علضتم هیلقع مولع رد نانا هک دناسری م ی بوخ هب و ؛تسا قیقد رایسب ،تسا
 یرگید ناسلا اب اهنأ اب نیموصع تارضد و ،دناهدوب فقاو ناهرپ و هباطخ و ل دجو و هیلقع تاسایق و
 و هفسلف ن ناوخذ نودب تاپاور زا هتسد نیا ندیمهف¹ .دناهدومرفی م نایب ار قیقاد قیمع و قیقد رایسب²
 .تسا لحم هیلقع مولع اب ییانشأ

هک تسا یلقع قیقد بلاطم ،نابدا و ب هاذم نابحاص اب ماسلا هیلع اضر ماما ترضد ثحابم رد
 حور و ناج و دوشی م افتکا ن آ زا ی امیرهاظ و میحطس ی ناعم ندیمهف درجم هب طقف ،هیلقع مولع نودب
 رایخا ای و هتماع زا هدر او تاپاور زا ریغ ،نیموصع هتسا زا هدر او تاپاور .ددرگی مذس و ملم بلاطم
 .دشاب ی م هتماع مهفل باق و طیسب ی گمه هک تسا نابدا ریاسرد هدر او تاپاور و
 ؛تسا مزلا هفسلف و قطنم اب ییانشأ ی لکروط هب و ،سایق حیحصت و رکف تیوقت ،ل صا نیا رب و
 لئاسم دیحو ی امنهار هک نیموصع تارضد هیماع ننازخ زا ناوتی مذ مولع نیا هب عوجر زا لبق و
 .تسب ی فرط ،دنتسه میدیحو ت

یلقع نیهار رب ماسلا مهیلع هتسا و عایبنا ندرک هیکت

هلداجم نیکرشم و رأفک نیا اب نسحا قیرط هب»³ (ن سحأ ی ه ی تلأب مهلداج و) :دیوگی م مه ن آرق
 «!ن»

؛دنک لاطبا ار اهنأ و دیابی یفسلف نیهار رب یور زا ناسنا هکنیا ؟تسیچ نیکرشم و رأفک اب هلداجم
 سکره و !دوب ی بیرغ و بیجع هفسلف کی ن اشبتکم لاصا هتسا مه و ملس و هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیب
 .دندرکی م موکح ار فرط ،یفسلف تامدقم یور زا اهنأ هک دنیبی م ،دوشب انشأ اهنأ بتکم هب
 ؛درکی م تییرت ی ناهرپ ثحب یارب ار اهنأ هک تشاد ی نادرگاش ماسلا هیلع قداص ترضد
 هذ ،دندمآی م شپ ناهرپ یور ،ماسلا زا جراخ عاملع اب ن اشتا ثحابم رد ماسلا هیلع اضر ماما ترضد
 قیلثاج بڈ !یوگی م هچ و ترگید ،تسه ی ناذخ هک دنکی م تیاکد نم بلق اباب :دنتفگی م اهنأ هب هکنیا
 طوبرم هچ نم هب اما ،امش دوخ یارب دنکی م تیاکد امش بلق :تفگی م ی دوهدت و لاجلا س ار ای ی نارصد
 ،دنک دروخر ب اهنأ عاملع ای رأفک ای نیکرشم زا یکی اب ی تقو هتسا زا یکی هک تسا هشد مدید اجک !؟تسا
 نیا ؟!نک لوبق دیاب مه و ت منکی م لکرد روطنیا نم نوچ :دنیوگب و دنشاب کسمتم دوخ ی نادجو ملع هب
 .تسینغ یلبت شور نیا !تسا ییوگروز نیا !تسا میکحت

یور زا ماسلا هیلع قداص رفج ماما ترضد ،دنکی م تابثا ناهرپ یور زا ماسلا مهیلع هتسا
 یبا نیا هک اجنا ات ،دنکی م دیحو ت تابثا نو یعیبط یارب ملس تامدقم و ی ناهرپ و ی قطنم تلالادتسا
 و لجد مدق کی و میاشگب بلزا بل مناوتی مذ و معشاخ و معضاخ درم نیا بتکم رد نم» :دیوگی م عاجولعا
 «!مورب»

ملع نیا هب و ،یوق قطنم هب و یوق ناهرپ هب دیاب ماسلا یاملع مامت ،تسا مزلا بتکم نیا هتبلأ
 و نیعیبط و نییدام و نیرکنم و نیلاض و نیعدبم تاهبش دنناوتب ات دنشاب حلسم لکا و ی لعا دح هب
 ؟هن ای تسا یفاک بتکم نیا آیا :هک تسا نیا رد تبحص اما ؛دنک ل طاب ار اهنأ ،تسه هک ی قرف ریاس
 ار شئامسا ؟دسانشب ار ش تافص ؟دسانشب ار ادخ دیاش و دیاب هک یروطنأ دنناوتی م بتکم نیا اب ناسنا
 ؟هن ای دسانشب

ضرف دوب ی صخش کی ،دادن ماجنا مه تدابع ،دوبن ادخ تیدوبع ماقم رد ناسنا رظن رگا ی نعید

1. 227 ص ، 2 ج ، ن آرق توکلم روز هب دوش عوجر
 2 ن آرق مهف رد هیلقع مولع زا یزاینی مدع و تاپاور نداد رارق حطس کی رد زواج مدع نوماریپ رتشیب علاطا تهج
 (43 ص ، 3 ج ، ماسلا تموکد رد هیقت تیلو ؛ 190 یلا 185 و 108 ص ، 5 ج ، یسانش ماما هب دوش عوجر شیداحا و
 ققم)
 3. 125 میا زا یتمسق (16) لحنلا مروس

یور و بتکم یوری لو دود مه ملاسا بهزم زا چراخ، درکی مه رامق، درکی مه رمخ برشد دینک به لثاق، دود دحوم، تسای سیلگنا نادنمشناد زای کی ارهاظ -، تسه ادخ دنکی متابثای فلسف ناهرب به، تعیبط رد ادخ مان به متشونای باتک، دود دیحوت به لثاق مه یوسنارف دنمشناد نویرام ناج. دود دیحوت تسای فاگردقم نیاعقاو اما - تسه ادخ هک دنکی م ار ادخ تابثای دمام مولع مهلمسلوصا زالیلد چنپ و، دهد نانشد دیاشو دیا بهکی روظنار ار ادخ و، درواید رد تیدوبع ملحرم به دیا بناسنا ار اهنیا؟ هذای¹!

یلقع ناهرب ی اهتیدو دم

و دنیچ ی تامدقم، نیهاری یور و دنکرگفت تادوجوم رد و دورب ی تسیاب ناسنا: دنیوگی می ضعب درادی مر بناسنا ار پیرورض مهمولع تامدقم. تساکاردا بتکم، بتکم نی؛ دنک ادیب ار ادخ مصلاخ درواید تسد به ار ادخ دناوتی م ناسنا هجیتن آنزا؛ دهدی مهجیتن نی، دنکی م بیکرت رگیدمه اب.

ره، تسا ثداد، تسیند دوجوم دوزتاذ به ملع نی و تسا دوجوم ملع نی: هک مپیوگی م لاثم نی دارفا زای کی هک مه ملع نی: نیاربان؛ رگید تسا ثداد، دشابن مبدق دوزتاذ به هک ی دوجوم کید سپ، دهاوخی م مدنک داجیا، دهاوخی م ثدخم، ثداد. تسا ثداد، تسای لک میضق و ی لک یاربک دشاب مدرک داجیا ار ملع نی هک دشاب دیا ی ناذخ

، متفرگ رارق آن یور ی گنر زبسد لچکی و هشد متخود امظنمش قاروا، تسای دوجوم کید باتک نی هک دندشن ادیب دوز به دوزقاروا، هدمایند دوجو به دوز به دوز نی. دینیبی م امش هک ی لکش نی مه به اهقرو نیای خذ کید اب دوز به دوز دوشب ادیب مه ی نروس کید دعب، دنسچ اجنیا رگیدمه ی ولهپ ناشدوخ نیمه به و شپور مه عشم، شپور مه شپرس و دبسچ اجنیا ش دوز دیا بی مه ی یاوقم کید دعب، دزودب ار نی... ش دوز بیترت به، ش تصد، ماجنی و ود و کید حفص مه اهقرو نی و، هزادنا نیمه به و لکش ی دلج و مدرک تسرد روظنیا متشادرب ار قاروا نی و هدیو ی فاحصد کید هک میربی می پام نی زا! وحذ؟! هدی شک شپور

ی پهمولع تامدقم زا و، تلآ به میربی می پدل ولعم زا و، بجاو به میربی می پام تانکم زا حیحص تامدقم اب ی فلسف ی اهن ناهرب نی زا ردقنیا ام؛ تسا روتسم ام یارب ادخ و، ت لاوهجم به میربی م مامت هک دشاب نشور و فاصد لوهجم آن ردقنیا و، میرواید تسد به ار لوهجم آن ات مهدهب بیترت دیا ب و تافصد و میداد بیترت تامدقم نی اب ام هک ی ناذخ آن رد دهاوخب سکره و، دنک ی ریگولج ار تاهبش آن همه ی وگب اوج هک دشاب یوق ردقن آن ناهرب نی، دنک مهبش میدرک تباث ار ش تایی صوخ و عامسا دشاب تاهبش

میتسه ی رکف ی اراد ام زا مادکره نوچ تسه مه ی اهیدنسپ بتکم. تسا رکف بتکم، بتکم نی تسد به اجک ز لاوهجم. میرواید تسد به ار ت لاوهجم دیا ب ام رکف نی اب، هداد ام به ادخ ار رکف نی و به لوهجم، دشاب ی صاخ مطبار اهن آن نی به کی تروصد رد مولع همدقم دنچ ای مولع همدقم ود زا؟ دیای م دیای م تسد

السا؟ تسیند ی فاکی ادخ تفرعم و ادخ لکرد و ادخ دوز به بن دیسر یارب تسای فاکی نی ایانکیلو تمکد و هفسلف ملع رکنم دناوتی منی سک؟ تسیند ی فاکی تسای فاکی فلسف مولع ایای هک تساجنیا رد ثحب². تساطلاغش تامدقم ی لک به لسا ملع نی دیوگی و دوشب

بالقو نادجو رب ملاسا مهیلع همنأو ایبنا ندرک هیکت یلقع ناهرب رب هولاء دوهشو

اما، تسیند لطلاب هفسلف بتکم: هک دیوگی م بتکم آن و، ردلاو و رتیلع نی زا تسه بتکم کید

¹ 89- 88 ص، دلج 1،) ضرلا و تومسلا رونهلا(رونهیا ریسفت، نیسد دمحم دیس، ی نارط ی نیسد
² 86- 84 ص، دلج 1،) ضرلا و تومسلا رونهلا(رونهیا ریسفت، نیسد دمحم دیس، ی نارط ی نیسد

دنیسنی م نیمز یور. دسانشی م رود زا بتکم نیا ابار ادخ ناسنا و تسا زغم شیاچ، تسا نهذ شیاچ تسه دیشروخ رد هکی حلاماً و دنیبب ار دیشروخ جاوما و دنیبب ار دیشروخ دهاوخی م پوکسلت لکی ابار نطوم ش نطوم، تسا رکفت بتکم لاصا بتکم نیا و! تسا لاصاف دیشروخ و نیمز نیا اما دنیبب م، دنیبب¹ تسا نهذ

ب، بتکم نآ! رتی لاء بتکم نیا زا تسای بتکم لکی، دنا متفر مئا و ایلوا و عابینا هکی بتکم نآ، دراد یرگید س د لکی ناسنا، م رکفم ی اوق و نهذ زا رتلاب: دیوگی م بتکم نآ. تسا نادجو بتکم لکی، دراد یرگید س د لکی، منادی من م، دیرانگب م همد، دیرانگب م ششد، دیرانگب م جنپ س د [ار ش مسا] نادجو ار وا، دنیوگی م بلق ار وا، دنیوگی م ریمض ار وا، دنیوگی م لد ار وا هک دراد یرگید نادجو ادخ، س د نآ ابار دیاب ناسنا. دراد یرگید س د لکی ناسنا، دنیوگی م هچره، دنیوگی م رس ار وا، دنیوگی م، ماهوزرآ، تایدام هب علتبا نکیلو، تسه مه یوق و تسه رشب دارفا همه رد س د نآ! دنک لرد ار اذلو، مدرک هفخ و مدرک فیعض ار س د نآ، مدرک ش کیرات و همدی ئاهباجد، تارنک هب عجوت، ت لایخ دنکی منی رادر بهر هب ش س د نآ زا رشب

رگا². ﴿بِنُوعِطًا وَ اَللهِ اَوْقَاتًا﴾ «نمزا ت عاطا و ادخ هب عجوت»: هتفگ لّوا هدمآ هکی یربمغیپ ره مظلالم «ءار عشم» م روسرد. دنک ت عاطا دیاب نمزا هک تسا نیا شهار دشد دراو تیدوبع هار رد یسک اَوْقَاتًا﴾: دنتفگ ناشموقه هب دندما هک دنکی م نایی لعی لعدنوادخ، ربمغیپ جنپ ناسلا زا دروم جنپ رد: دینک نآ ات دینکب دیاب متفگ یراک ره تقوناً «! دینک ت عاطا نمزا و دیزهریپ ادخ زا دیاب» ﴿بِنُوعِطًا وَ اَللهِ یراشفایپ ت لاکشم رد، دینک فورعم هب رما، دیهدب هقدصد، دیریگب مزور، دیناوخب زامن! دوشب زاب و ت س د ناتسمز درس یاهبش رد ... دینک هچ، دینک هچ، دیهدب ماجنا س د، دینکب داهج، دینکب رکنم زا یهذ، دینک دیریگب مزور دیاب ناتسبات مرگ یاهوزر، دیناوخب زامن دیورب دیاب

ی اهدرپ نآ، نادجو باجد نآ ات، ادخ یاضری ارب تسا سفناب دهاجم هار! رگید تسا نیا هار رد ی لعی لعدنوادخ هکی غارچ نآ دوشب فیعض ی تقو، دوشب فیعض م مکت متفرگ ار س د نآ یور هک دوشی مرهاظ شرون، هداد رارق لد

! دیناسنا امشد! دیا الله تفیلم امشد: هتفگ، هداد اهاغ ارچ نیا زا همه هب، هداد اهن ادجو نیا زا همه هب ادخ تیلباق نیا و، م اهدرک قلخ مدوخ اب طبترم ار امشد و، م اهدادنی دوجوم چیه هب م اهداد امشد هب هکی تیلباق نیا و؛ تسا عابینا بتکم نیا و. دینکی سرپل او حانم مرد رد دیبایی و دینک زاب ار مشچ هک م اهداد ار تسا نافرع بتکم، بتکم نیا و؛ تسادخ عاقل بتکم، بتکم

رصحنم و اش مارآ و، دریگی من مارآ و ا بلق دسرن ادخ رکذ هب و دسرن ادخ تراپز هب ات ناسنا³. ادخ ابار و ی بلق طابتر ارد تسا

¹ 88 - 87 ص، ضرلا و تومسلا رونه لالا (روزهیا ریسهفت، نامه

² 179، 163، 150، 144، 131، 126، 110، 108 تایا (26) ءار عشملا مروسد

³ 90-98 ص، دلج1، ضرلا و تومسلا رونه لالا (روزهیا ریسهفت، نیسجد محمد دیس، ی نار هطی نیسجد